

COVID-19 Aşıları

Pfizer-BioNTech, Moderna, AstraZeneca/COVISHIELD ve Janssen (Johnson & Johnson)

September 30, 2021

COVID-19'un Riskleri

[COVID-19](#) esas olarak akciğerleri etkileyen viral bir enfeksiyondur. İleri yaşlardaki yetişkinlerin ve sağlık sorunu olan kişilerin COVID-19 nedeniyle ağır hasta olma olasılığı daha yüksektir. Akciğerlere, kalbe veya beyne zarar verebilir. Uzun vadeli semptomlar arasında halsizlik, nefes darlığı, konsantrasyon sorunu, kas ağrıları ve diğer semptomlar yer alabilir.

COVID-19 virüsü yeni varyantlara dönüşmeye devam etmektedir. Bazı varyantlar daha hızlı yayılabilmekte ve insanları daha şiddetli hasta edebilmektedir.

Aşılar Nasıl Etki Eder?

COVID-19 aşıları vücudumuza bizi COVID-19 virüsünden koruyan antikolar yapmasını söyler. Kanada'da onaylanan aşılarından üçü iki doz gerektirir. Janssen (*Johnson & Johnson*) aşısı için sadece bir doz yeterlidir. Bu aşılar COVID-19 virüsü içermez ve bu nedenle bize COVID-19 bulaştıramaz.

Aşının Faydaları

Kanada'da onaylanan COVID-19 aşıları, hamile veya emziren kişiler, yaşlılar ve sağlık sorunu olan herkes dahil olmak üzere 12 ile 18 yaş arası ve üzerindeki kişiler içindir. Bu aşılar insanları COVID-19 kapmaktan ve yaymaktan korur. Aynı zamanda COVID-19'un neden olduğu ciddi hastalıklara karşı koruma sağlar. Aşı yapıldıktan sonra koruma sağlanması en az iki hafta sürer. İki doz gerektiren aşılar için, tam koruma ikinci dozdan 1-2 hafta sonra sağlanır.

Aşıların hepsi, kalp veya akciğer sorunları, şeker hastalığı veya yüksek tansiyon gibi sağlık sorunları olan kişiler için güvenlidir. Aşılar, otoimmün hastalığı olan veya hastalık veya tedavi dolayısıyla zayıf bağışıklık sistemine sahip kişiler için de güvenlidir, ancak aşı bu tür sağlık koşullarına sahip kişilerde aynı düzeyde etki gösteremeyebilir.

İhtimali düşük olsa da, aşılandıktan sonra bile COVID-19 olabilirsiniz. Daha fazla insan aşı oluncaya kadar halk sağlığı önlemlerine devam edilmesi önemlidir. Halihazırda, aşıların bizi ne kadar süreyle koruyacağı hakkında çok az bilgi bulunmaktadır. Gelecekte bir takviye dozu gerekebilir.

Aşı Bileşenleri ve Alerjiler

Aşılar lipid (yağ), tuz, şeker ve tampon maddeler içerir. Bileşimlerinde yumurta, jelatin (domuz), lateks, koruyucu maddeler, antibiyotikler veya alüminyum bulunmaz. COVID-19 aşılarına karşı alerji nadirdir. Gıda, ilaç veya çevresel alerjiniz olsa bile aşılar güvenlidir. Polietilen glikol, trometamin veya polisorbata karşı alerjiniz varsa önce sağlık hizmeti sağlayıcınızla konuşun.

Ciddi alerjik reaksiyonlar (anafilaksi) nadir görülür. Alerjik reaksiyonlar tedavi edilebilir ve genellikle geçicidir. Nefes almakta güçlük çekiyorsanız, yüzünüzde ve boğazınızda kızarıklık veya şişme olursa tıbbi yardım alın.

Yan Etkiler ve Riskler

İnsanların yaklaşık yüzde 20'sinde yan etkiler görülmektedir. Çoğu hafif ile orta şiddette olup bir ila üç gün içinde geçer. Yan etkiler genellikle aşının bağışıklık sisteminizi harekete geçirmek için çalıştığı anlamına gelir.

COVID-19 Aşıları Pfizer-BioNTech, Moderna, AstraZeneca/COVISHIELD ve Janssen

Yaygın yan etkiler arasında şunlar bulunur:

- Enjeksiyon bölgesinde kızarıklık, ağrı, kaşıntı veya şişme
- Ateş
- Baş ağrısı
- Halsizlik
- Kas ağrıları
- Eklem ağrısı
- Titreme
- Mide bulantısı ve/veya kusma

Viral vektör aşıları (AstraZeneca, COVISHIELD, Janssen) sonrasında nadir görülen yan etki:

Nadiren kanda pıhtılaşma (tromboz) ve kanda düşük trombosit sayısı (vücudun kanamayı durdurmasına yardımcı olan kan hücreleri) viral vektör aşıları ile bağlantılı olabilir. Buna Aşıyla İndüklenen İmmün Trombotik Trombositopeni (VITT) denir. Aşıdan sonraki 4 ile 28 gün arasında yan etkilere dikkat edin ve aşağıdaki semptomlardan herhangi birini geliştirirseniz hemen tıbbi yardım alın:

- Nefes almada zorluk, göğüs ağrısı veya bacak şişmesi
- Yeni veya kötüleşen karın (mide) ağrısı
- Şiddetli veya kötüleşen baş ağrısı veya bulanık görme
- Ciltte morarma veya lekeler (aşı yeri dışında)

Aşıya ciddi tepki verirseniz veya reaksiyon 3 günden sonra geçmezse, semptomları kamu sağlığı idaresine bildirecek olan sağlık hizmetleri sağlayıcınızla konuşun. Aşıların güvenliliğini sürdürdüğünden emin olmak için, bildirilen yan etkiler kamu sağlığı idaresi tarafından takip edilmektedir.

Aşılanmayı Erteleyin

- Ateşiniz varsa veya herhangi bir COVID-19 semptomu gösteriyorsanız aşı yaptırmadan önce kendinizi daha iyi hissedene kadar bekleyin.
- Testiniz pozitif çıktığı veya COVID-19 olan biriyle yakın temasta olduğunuz için kendinizi izole etmeniz tavsiye edildiye, lütfen randevunuzu izolasyon süreniz sona erdikten daha sonraki bir tarih için yeniden planlayın.

Bir Sağlık Hizmetleri Sağlayıcısına Danışın

Aşağıdaki durumlarda aşı yaptırmadan önce sağlık hizmetleri sağlayıcınızla veya alerji uzmanınızla konuşun:

- Bağışıklık sisteminizi zayıflatan ilaçlar alıyorsanız – aşı zamanlamasını ilaçlarınıza göre yapmak isteyebilirsiniz
- Birinci COVID-19 aşısı dozunu aldıktan sonraki dört saat içerisinde alerjik reaksiyon gösterdiyseniz
- Aşı bileşenlerinden herhangi birine karşı şiddetli alerjiniz varsa

Kendinizi ve Başkalarını Korumaya Devam Edin

Daha fazla insan aşılancaya kadar fiziksel mesafe, maske takma ve hastaysanız evde kalma gibi halk sağlığı önlemlerine devam etmeniz, sizi COVID-19'a ve endişe verici varyantlara karşı korumaya yardımcı olacaktır.

Daha fazla bilgi için: Sağlık hizmetleri sağlayıcınızla görüşün veya internet sitemizi ziyaret edin: toronto.ca/COVID19.

Kaynak: Ulusal Aşı Danışma Komitesi. [COVID-19 Aşılarının kullanımına ilişkin tavsiyeler](#).